

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาการจัดการครัวและภัตตาคาร วิทยาลัยดุสิตธานี ผู้วิจัยได้ทำการตรวจเอกสารเพื่อเป็นพื้นฐานความรู้ และแนวทางในการวิจัยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการติดตามผล หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยดุสิตธานี การพัฒนาหลักสูตร และประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

การติดตามผล

ความหมายของการติดตามผล

การติดตามผล หมายถึง การติดตามผลการจัดการศึกษาที่สถานศึกษาได้ดำเนินการไปแล้ว และมีการติดตามผลจากผู้เรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้เรียน เพื่อช่วยให้โรงเรียนได้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาและสามารถประเมินผลงานที่ได้กระทำไปแล้วว่าสามารถช่วยให้นักเรียนพัฒนามากขึ้นหรือไม่ และการติดตามผลยังทำให้เห็นถึงข้อบกพร่องที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไข และยังเป็นแนวทางในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ (รวีวรรณ, 2539) ซึ่งมีความสอดคล้องกับ นุชลี (2543: 117) ที่กล่าวว่า การประเมินผลงานที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว เพื่อเป็นการตรวจสอบผลงานว่าประสบความสำเร็จเพียงใด ซึ่งข้อมูลที่ได้รับจากการติดตามผลจะนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ พงษ์พันธ์ (ม.ป.ป.: 250) กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการบริการที่จัดขึ้นเพื่อตรวจสอบดูว่าบริการแนะแนวที่โรงเรียนจัดขึ้นนั้น ได้ผลมากน้อยเพียงใด ซึ่งช่วยให้ทราบถึงทัศนคติ ข้อคิดเห็น ความต้องการของนักเรียนว่าเป็นอย่างไร และการติดตามผลนี้ยังสามารถนำข้อมูลที่ได้มานั้นนำไปใช้ประโยชน์ในการประเมินผลและปรับปรุงข้อบกพร่อง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ นอกจากนี้ หยกฟ้า (2545: 7-8) ระบุว่า การติดตามผลจากผู้สำเร็จการศึกษา สามารถนำข้อมูลที่ได้นั้นมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอน เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถตรงตามตลาดแรงงานต้องการ

จากแนวคิดข้างต้นสรุปได้ว่า การติดตามผลเป็นวิธีการอย่างหนึ่งเพื่อให้ได้ข้อมูลย้อนกลับจากผู้สำเร็จการศึกษา ซึ่งทำให้สถานศึกษาทราบถึง ข้อคิดเห็น ความต้องการ ของผู้สำเร็จการศึกษา โดยสถานศึกษานำข้อมูลที่ได้ไปช่วยในการพัฒนาการเรียนการสอน และผลิตบัณฑิตได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน

วัตถุประสงค์ของการติดตามผล

การติดตามผลจะขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ว่าผู้ศึกษาต้องการทราบอะไรบ้าง เรื่องใดบ้าง พงษ์พันธ์ (ม.ป.ป.: 250) และนุชลี (2543: 131-132) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการติดตามผลไว้สอดคล้องกันดังนี้

1. เพื่อทราบถึงสภาพของนักเรียนที่ได้รับการแนะแนวไปแล้วว่าได้ผลดีเพียงใด
2. เพื่อทราบถึงสภาพและปัญหาที่นักเรียนออกจากโรงเรียนไปแล้วกำลังประสบอยู่
3. เพื่อหาข้อมูลต่างๆมาใช้ในการประเมินผลโครงการแนะแนวที่ดำเนินการไปแล้วเพื่อจะได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขต่อไป
4. เพื่อตรวจสอบดูว่านักเรียนที่จบการศึกษาออกไปนั้นมีความพร้อมในการประกอบอาชีพมากน้อยเพียงใด
5. เพื่อสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
6. เพื่อทราบความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของนักเรียนเก่าเกี่ยวกับเรื่องที่โรงเรียนควรปรับปรุงการให้การแนะแนวและโครงการต่างๆในอันที่จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนปัจจุบัน
7. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนและศิษย์เก่าที่ประสบปัญหา

วัตถุประสงค์ของการติดตามผลในส่วนของการประเมินหลักสูตร เพื่อช่วยในการพัฒนาหลักสูตรให้ตรงตามความต้องการของผู้เรียน และเหมาะสมกับสถานะทางสังคม หรือในส่วนของ

การติดตามผลของผู้เรียนที่ได้จบการศึกษาไปแล้ว ว่าประสบความสำเร็จ หรือเกิดปัญหาหรือไม่ และยังทำให้ทราบว่าข้อมูลทางสถิติ เช่น จำนวนผู้ที่ศึกษาต่อ ทำงาน หรือว่างงาน เพื่อนำข้อมูลที่ได้เหล่านี้ประกอบการพิจารณาในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

อาจสรุปได้ว่าการติดตามผลนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ข้อมูล ข่าวสารต่าง ๆ ความคิดเห็น ทักษะ และความต้องการของสภาวะทางสังคม สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่อไป

ความสำคัญของการติดตามผล

การติดตามผลจากผู้เรียนหรือผู้ที่สำเร็จการศึกษา เป็นการศึกษาที่การทำงานของผู้นำสำเร็จ การศึกษา ว่าทำงานอะไร ใช้ความรู้ที่ได้รับจากสถาบันมากน้อยเพียงใด มีปัญหาหรือไม่ รวมถึงความคิดเห็น ทักษะที่มีต่อสถาบันว่าเป็นอย่างไรอันเป็นผลการจัดการเรียนการสอนในสถาบันนั้นด้วย (พนม, 2533) ซึ่งสอดคล้องกับ นุชลี (2543: 131) ที่กล่าวว่า การติดตามผลผู้สำเร็จการศึกษาในการประเมินหลักสูตรนั้น เป็นการสำรวจว่า เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการฝึกทักษะที่ได้ฝึกฝนไปนั้นตรงตามความต้องการของผู้เรียนหรือไม่ และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้มากน้อยแค่ไหน เพื่อนำข้อมูลที่ได้นั้นมาปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสมต่อไป

จากความสำคัญของการติดตามผลดังกล่าวข้างต้นที่เน้นการรับข้อมูลข่าวสารย้อนกลับซึ่งในการศึกษานี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นไปที่ ผู้สำเร็จการศึกษา ว่าได้นำความรู้ที่ได้เรียนไปประยุกต์ใช้ในการทำงานมากน้อยเพียงใด และมีความคิดเห็นอย่างไรเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมกับความต้องการของตลาดแรงงานในอนาคต

วิธีการติดตามผล

วิธีการติดตามผลสามารถดำเนินการได้ 2 ลักษณะ (พนม, 2533: 227) ดังนี้

1. การติดตามผลตามโอกาสที่อำนวย (Incidental Follow up) การติดตามผลลักษณะนี้หมายถึง การที่ครูหรือผู้ที่ทำการติดตามผลได้พูดคุยกับผู้เรียนคนใดคนหนึ่งหรือพบปะกันแล้วทำ

การสัมภาษณ์เพื่อซักถามปัญหาเกี่ยวกับการเรียนต่าง ๆ เพื่อที่ครูจะได้หาวิธีการให้ความช่วยเหลือ หรือให้การส่งเสริม ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเจริญงอกงามและมีพัฒนาสูงสุด

2. การติดตามผลอย่างมีระบบ (Systematic Follow up) การติดตามผลลักษณะนี้กล่าวได้ว่ามีความจำเป็น เพราะเป็นการติดตามผลที่มีการวางแผนและมีการกำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน ตลอดจนบุคลากร เครื่องมือ เวลา และประชากร เพื่อช่วยให้การติดตามผลเกิดประโยชน์อย่างแท้จริง

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล

เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลต้องมีความเหมาะสมกับการติดตามผลและกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษาซึ่ง รวีวรรณ (2539) กล่าวว่า เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผลนั้น จะต้องมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการติดตามผล เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสังเกต การอภิปราย การสำรวจ

นอกจากนี้ พงษ์พันธ์ (ม.ป.ป.: 251) ได้เสนอเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามผล ไว้ดังนี้

1. สัมภาษณ์โดยตรงกับนักเรียน หรือกับผู้ปกครอง ซึ่งเป็นวิธีการที่จะช่วยให้ได้ข้อมูลที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมาก ถ้าผู้รับการสัมภาษณ์ไม่เข้าใจคำถาม ผู้สัมภาษณ์สามารถอธิบายความหมายเพิ่มเติมให้ผู้ตอบคำถามเข้าใจคำถามได้ นอกจากนี้ การสัมภาษณ์ยังเป็นวิธีการที่ผู้สัมภาษณ์สามารถสร้างสัมพันธภาพกับผู้ตอบคำถามได้ดีกว่าวิธีอื่น ข้อจำกัดของการสัมภาษณ์คือต้องเสียเวลามากในการสัมภาษณ์แต่ละรายบุคคล คำถามที่ใช้ในการสัมภาษณ์ต้องชัดเจนและจัดอย่างมีระเบียบ ประการสำคัญนอกจากนี้ คือผู้สัมภาษณ์ต้องมีความชำนาญในการสัมภาษณ์

2. ประชุมศิษย์เก่าเพื่อติดตามความเคลื่อนไหวของศิษย์เก่า ครู และผู้แนะนำควรทำการติดต่อกับนักเรียนที่ออกจากโรงเรียนไปแล้วอยู่เสมอ โดยเฉพาะกับผู้แทนรุ่นต่างๆ เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสารเพื่อให้ทราบข่าวความเป็นไปซึ่งกันและกัน

3. ใช้วิธีส่งแบบสอบถามเพื่อติดตามผล วิธีนี้เป็นวิธีที่ประหยัดและมีผู้นิยมใช้กันมาก วิธีการส่งแบบสอบถามจะมีประโยชน์มากถ้าผู้รับแบบสอบถามยินดีตอบแบบสอบถามด้วยความตั้งใจและส่งแบบสอบถามนั้นกลับคืนมา

งานวิจัยนี้ผู้วิจัยจะใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการติดตามผล เพราะกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการศึกษามีจำนวนมาก ดังนั้น การส่งแบบสอบถามให้ผู้ตอบ ตอบกลับจึงเป็นวิธีที่สะดวก และประหยัดเวลา

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต วิทยาลัยดุสิตธานี

วิทยาลัยดุสิตธานีจัดตั้งขึ้นจากความคิดที่จะให้การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรกำลังคนของประเทศให้มีศักยภาพสูง ทัดเทียมกับนานาประเทศ เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศต่อไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในวิชาชีพด้านอุตสาหกรรมบริการ ทั้งยังเป็นผู้ที่มีปฏิภาณไหวพริบ และความคิดสร้างสรรค์ ดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคม นอกจากนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้บริการทางวิชาการและเทคโนโลยี ส่งเสริมการค้าและพัฒนาวิทยาการใหม่ ๆ วิทยาลัยดุสิตธานีมีรากฐานจากโรงเรียนการโรงแรมดุสิตธานี จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พุทธศักราช 2536 ได้มีการเปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรภาคภาษาอังกฤษจำนวน 2 หลักสูตร คือ หลักสูตรประกาศนียบัตรด้านการปฏิบัติการโรงแรม (Diploma in Hotel Operations) และหลักสูตรประกาศนียบัตรด้านศิลปะการประกอบอาหาร (Professional Chef Diploma) (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545: 15-16)

จากนั้นจึงได้พัฒนาคณะอุตสาหกรรมบริการซึ่งเปิดสอน หลักสูตรด้านอุตสาหกรรมบริการในระดับปริญญาตรี ประกอบด้วย 3 สาขาวิชา ได้แก่ สาขาวิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร สาขาวิชาการจัดการโรงแรม และสาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว และได้รับอนุมัติจากทบวงมหาวิทยาลัยให้จัดตั้งเป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนชื่อ “วิทยาลัยดุสิตธานี” เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม พุทธศักราช 2539 นับตั้งแต่เปิดดำเนินการสอนได้มุ่งเน้นความเป็นเลิศทางวิชาการและการจัดการเรียนการสอนอย่างมีคุณภาพทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545: 16)

โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

ฝ่ายวิชาการและการวางแผนของวิทยาลัยดุสิตธานีได้กำหนดหลักสูตรตามเกณฑ์มาตรฐานกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ฝ่ายวิชาการและการวางแผนได้กำหนดเป็นหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ประกอบด้วย ระดับปริญญาตรี และปริญญาตรีต่อเนื่อง แบ่งเป็น สาขาวิชา 3 สาขาวิชา (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545) ดังนี้

1. สาขาวิชาการจัดการโรงแรม
2. สาขาวิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร
3. สาขาวิชาการจัดการท่องเที่ยว

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรม

โครงสร้างของหลักสูตร สาขาการจัดการโรงแรม กำหนดให้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการโรงแรม ระดับปริญญาตรี มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 147 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 36 หน่วยกิต วิชาแกน 57 หน่วยกิต วิชาเอก 33 หน่วยกิต เอกเลือก 12 หน่วยกิต เลือกเสรี 9 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 1,000 ชั่วโมง

ส่วนสาขาการจัดการโรงแรมระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง สาขาการจัดการโรงแรม มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 81 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 15 หน่วยกิต วิชาแกน 21 หน่วยกิต วิชาเอก 33 หน่วยกิต เอกเลือก 9 หน่วยกิต เลือกเสรี 3 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 1,000 ชั่วโมง

2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการครัวและภัตตาคาร

โครงสร้างของหลักสูตร สาขาการจัดการครัวและภัตตาคาร กำหนดให้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการครัวและภัตตาคาร ระดับปริญญาตรี มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 147 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 36 หน่วยกิต วิชาแกน 57 หน่วยกิต วิชาเอก 36 หน่วยกิต เอกเลือก 12 หน่วยกิต เลือกเสรี 6 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 1,000 ชั่วโมง

ส่วนสาขาการจัดการครัวและภัตตาคารระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 81 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 15 หน่วยกิต วิชาแกน 21 หน่วยกิต วิชาเอก 36 หน่วยกิต เอกเลือก 6 หน่วยกิต เลือกเสรี 3 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 1,000 ชั่วโมง

3. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการท่องเที่ยว

โครงสร้างของหลักสูตรสาขาการจัดการท่องเที่ยว กำหนดให้หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาการจัดการท่องเที่ยว ระดับปริญญาตรี มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 147 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 36 หน่วยกิต วิชาแกน 57 หน่วยกิต วิชาเอก 33 หน่วยกิต เอกเลือก 12 หน่วยกิต เลือกเสรี 9 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 500 ชั่วโมง

ส่วนสาขาการจัดการท่องเที่ยวระดับปริญญาตรีต่อเนื่อง มีจำนวนหน่วยกิตทั้งหลักสูตรทั้งหมด 81 หน่วยกิต มีองค์ประกอบหมวดวิชาศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (กลุ่มวิชาพื้นฐานทั่วไป) 15 หน่วยกิต วิชาแกน 21 หน่วยกิต วิชาเอก 33 หน่วยกิต เอกเลือก 9 หน่วยกิต เลือกเสรี 3 หน่วยกิต และการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน 500 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต ปริญญาตรี 4 ปี และปริญญาตรี 2 ปีต่อเนื่อง สาขาวิชาการจัดการโรงแรม การจัดการครัวและภัตตาคาร และการจัดการท่องเที่ยว (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 โครงสร้างหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต						
คณะอุตสาหกรรมบริการ						
สาขา	การจัดการโรงแรม		การจัดการครัวและ ภัตตาคาร		การจัดการท่องเที่ยว	
	4 ปี	2 ปี	4 ปี	2 ปี	4 ปี	2 ปี
สถานภาพ	4 ปี	2 ปี	4 ปี	2 ปี	4 ปี	2 ปี
หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	36	15	36	15	36	15
หมวดวิชาเฉพาะ	102	63	105	63	102	63
- กลุ่มวิชาแกน	57	21	57	21	57	21
- กลุ่มวิชาเอก	33	33	36	36	33	33
- กลุ่มวิชาเอกเลือก	12	9	12	6	12	9
หมวดวิชาเลือกเสรี	9	3	6	3	9	3
ฝึกภาคปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-
	(1,000 ชม.)	(1,000 ชม.)	(1,000 ชม.)	(1,000 ชม.)	(500 ชม.)	(500 ชม.)
รวมหน่วยกิต	147	81	147	81	147	81

ที่มา: วิทยาลัยดุสิตธานี (2545)

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร

หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร วิทยาลัยดุสิตธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพ และความพร้อมในการศึกษาค้นคว้าเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ในกิจการด้านการจัดการธุรกิจการครัวและภัตตาคารให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545)

รายวิชาในหลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร ซึ่งประกอบด้วยรายวิชาในหมวดต่าง ๆ (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545) ดังนี้

1. **หมวดวิชาศึกษาทั่วไป 36 หน่วยกิต** ประกอบด้วยกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ 12 หน่วยกิต กลุ่มวิชาภาษา 12 หน่วยกิต กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์ 6 หน่วยกิต กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์ 6 หน่วยกิต

2. **หมวดวิชาเฉพาะ 105 หน่วยกิต** ประกอบด้วย กลุ่มวิชาแกน กลุ่มวิชาเอก และกลุ่มวิชาเอกเลือก ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 **กลุ่มวิชาแกน 57 หน่วยกิต** ประกอบด้วยรายวิชา หลักการจัดการ หลักการบัญชี 1 การเงินธุรกิจ กฎหมายธุรกิจ สถิติธุรกิจ โปรแกรมคอมพิวเตอร์เพื่อธุรกิจ การสื่อสารทางธุรกิจ หลักการตลาด บัญชีเพื่อการจัดการ ภาษีอากร จิตวิทยาธุรกิจ เศรษฐศาสตร์จุลภาค เศรษฐศาสตร์มหภาค การพยากรณ์ธุรกิจ จรรยาบรรณทางธุรกิจ วิธีการวิจัย นโยบายทางธุรกิจ ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 1 ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารทางธุรกิจ 2

2.2 **กลุ่มวิชาเอก 36 หน่วยกิต** ประกอบด้วยรายวิชาดังนี้ วิทยาการประกอบอาหาร ความรู้เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อาหาร ศิลปะการประกอบอาหารตะวันตก 1 ศิลปะการประกอบอาหารเอเชีย 1 การวางแผนการจัดเมนูและต้นทุนการผลิต การวางแผนและการจัดการบุฟเฟต์ การจัดการอาหารและเครื่องดื่ม 1 การควบคุมอาหารและเครื่องดื่ม 1 การจัดการครัว การจัดการภัตตาคาร

2.3 **วิชาเอกเลือก 12 หน่วยกิต** กำหนดให้นักศึกษาเลือกเรียนจากรายวิชาต่อไปนี้ แป้งและขนมอบ ศิลปะการประกอบอาหารตะวันตก 2 ศิลปะการประกอบอาหารเอเชีย 2 ภาษาอังกฤษเพื่อการจัดการประกอบอาหาร การพัฒนาทรัพยากรบุคคลในอุตสาหกรรมบริการ

3. **หมวดวิชาเลือกเสรี 6 หน่วยกิต** นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชาอื่น ๆ ที่เปิดสอนได้ตามความต้องการหรือความสนใจของนักศึกษา

4. **การฝึกภาคปฏิบัติ** นักศึกษาต้องฝึกภาคปฏิบัติเป็นจำนวนชั่วโมงไม่น้อยกว่า 1,000 ชั่วโมง

การพัฒนาหลักสูตร

วิชัย (2543: 1) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาหลักสูตรนั้นสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นที่จะต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ได้แก่ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ให้มีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันและอนาคต ซึ่งการปรับเปลี่ยนนั้นต้องเป็นการส่งเสริมผู้เรียนให้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต เสริมสร้างทักษะในการคิด วิเคราะห์ตัดสินใจด้วยตนเอง ถือว่าเป็นหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในระดับต่าง ๆ เป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพ เพื่อตอบสนองความต้องการกำลังคนในระบบเศรษฐกิจที่ขยายตัวอย่างรวดเร็ว

การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้นทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้ (สุนีย์, 2546: ข อ้างถึง Taba, 1962) ซึ่งสอดคล้องกับ Saylor and Alexander (1974 อ้างถึงใน สจัด, 2532) ที่กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย

การปรับปรุงหลักสูตร (Curriculum Improvement) หมายถึง การดำเนินงานจัดทำหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความเหมาะสมหรือดียิ่งขึ้น ซึ่งขั้นตอนการดำเนินงานเหมือนกับการพัฒนาหลักสูตร หรือการร่างหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตรจะมีความหมายแตกต่างจากการพัฒนาหลักสูตรในส่วนที่การปรับปรุงหลักสูตรจะมุ่งเน้นที่เป้าหมายของหลักสูตรมากกว่ากระบวนการของจัดทำหลักสูตรโดยตรง ซึ่งสอดคล้องกับ Taba (1962 อ้างถึงใน สุนีย์, 2546: ข) ที่กล่าวว่า การปรับปรุงหลักสูตร คือ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วน โดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวความคิดพื้นฐานหรือรูปแบบของหลักสูตร

หลักการพัฒนาหลักสูตร

สุนีย์ (2546: 158) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง และตลอดเวลาที่สภาพสังคมมีการเปลี่ยนแปลง ดังนั้นการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งจำเป็น และเป็นสิ่งที่

หลักเคียงไม่ได้ ซึ่งสอดคล้องกับ ชุศรี (2544: 87) ที่กล่าวว่า หลักสูตรการเรียนการสอนต่าง ๆ นั้นมีการพัฒนาอยู่เสมอเพื่อให้มีความสอดคล้องกับสภาพการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป

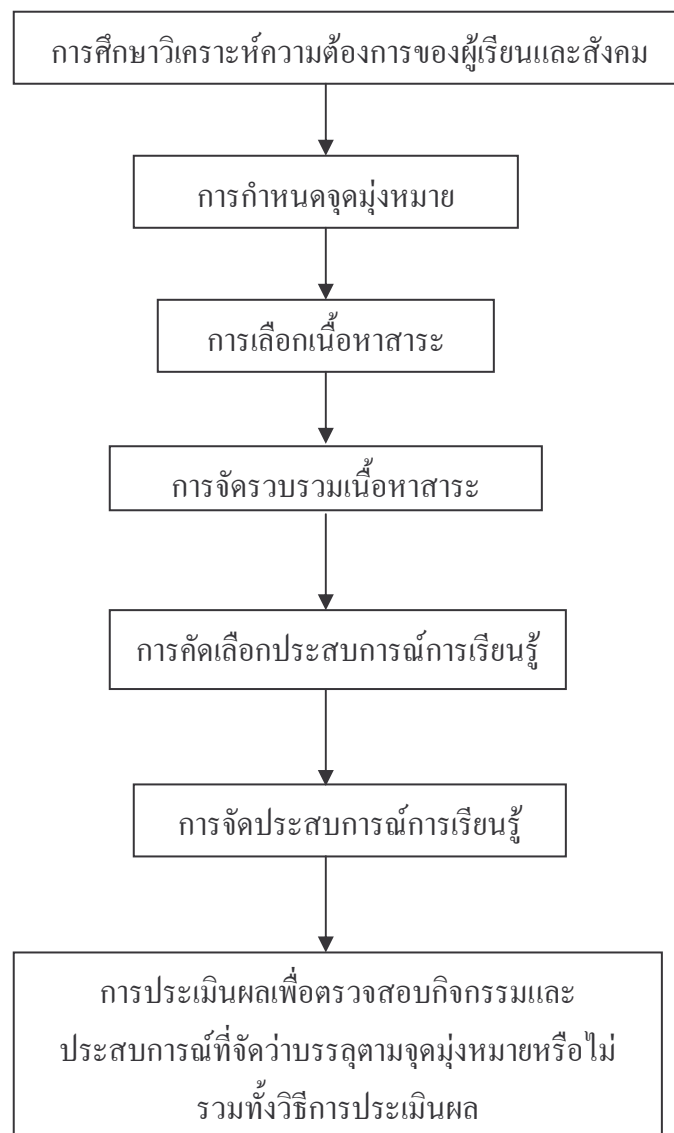
นอกจากนี้ วิชัย (2535: 35) ชุศรี (2544: 89) และสุนีย์ (2546ก: 160) ได้กล่าวถึงหลักการพัฒนาหลักสูตรไว้สอดคล้องกันดังนี้

1. หลักการพัฒนาหลักสูตรมีการดำเนินงานเป็นขั้นตอน มีระเบียบแบบแผนและการดำเนินงานตามลำดับขั้นตอนจนถึงขั้นสุดท้ายอย่างรอบคอบ
2. หลักการพัฒนาหลักสูตรเป็นส่วนที่สร้างความรู้และประสบการณ์ให้กับผู้เรียนที่ดีขึ้นกว่าหลักสูตรเดิม
3. หลักการพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงการอบรมครูประจำการให้เกิดความเข้าใจหลักสูตรที่ได้พัฒนาขึ้นมาใหม่ โดยทันทีเมื่อหลักสูตรใหม่ได้พัฒนาขึ้นมาและจะนำไปใช้
4. หลักการพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงผู้เรียนที่จะได้รับผลจากหลักสูตรที่สร้างขึ้นมาใหม่ ทั้งในด้านจิตใจและด้านทัศนคติ
5. หลักการพัฒนาหลักสูตรต้องได้รับการร่วมมือและมีการประสานงานเป็นอย่างดีจากผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเอกสารข้อมูลต่าง ๆ ที่จะนำมาดำเนินงานอย่างพร้อมเพียง
6. หลักการพัฒนาหลักสูตรจะต้องมีผู้ชำนาญการในการพัฒนาหลักสูตรเป็นผู้นำและมีความสามารถเป็นอย่างดี รู้จักเนื้อหาสาระนั้นอย่างลึกซึ้งดีพอที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตรนั้น
7. หลักการพัฒนาหลักสูตรต้องรวมถึงผลงานด้านต่าง ๆ ที่ได้มีการทำขึ้นใหม่อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ประกอบไปด้วย เอกสารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน เนื้อหาวิชา การทดสอบหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้

ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร

Taba (1962 อ้างถึงใน สุนีย์, 2546) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ความต้องการ (Diagnosis of Needs) สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการ และความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคมและผู้เรียน
2. กำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of Objectives) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน หลังจากที่ได้วิเคราะห์ความต้องการแล้ว
3. เลือกเนื้อหาสาระ (Selection of Content) จุดมุ่งหมายที่กำหนดแล้วจะมีส่วนช่วยในการเลือกเนื้อหาสาระ ซึ่งนอกจากจะต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วย และความสามารถของผู้เรียนแล้ว ยังต้องเชื่อถือได้ และมีความสำคัญต่อการเรียนรู้ด้วย
4. จัดรวบรวมเนื้อหาสาระ (Organization of Content) เนื้อหาสาระที่เลือกได้ และนำมาจัดลำดับ โดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา วัสดุภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียน
5. คัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of Learning Experiences) ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
6. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Organization of Learning Experiences) ประสบการณ์การเรียนรู้ควรจัด โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง
7. กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน (Determination of What to Evaluate and the Ways and Means of Doing it) คือ การตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร

ภาพที่ 1 ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Tabachnick

ที่มา: Tabachnick (1962 อ้างถึงใน สุนีย์, 2546: 168)

การประเมินผลหลักสูตร

การประเมินหลักสูตรเป็นขั้นตอนในการศึกษาคุณค่าของหลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไป การประเมินหลักสูตรนั้นมีความแตกต่างกันไป ซึ่งขึ้นอยู่กับจุดประสงค์ของการประเมิน เช่น การประเมินเอกสารหลักสูตรในระยะก่อนนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินระบบหลักสูตรในขณะที่ดำเนินการใช้หลักสูตร หรือประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร และประเมินระบบหลักสูตรหลังจากการใช้หลักสูตรแล้ว การประเมินผลหลักสูตรนั้นต้องกำหนดลงไป

ให้แน่ชัดว่าต้องการประเมินอะไร ข้อมูลที่นำมาประเมินต้องเชื่อถือได้ การวิเคราะห์ผลการประเมินต้องทำอย่างรอบคอบ (สุนีย์, 2546ก)

การประเมินผลหลักสูตรเป็นกระบวนการ ตั้งแต่กำหนดวัตถุประสงค์ของการประเมิน วางแผนและออกแบบการประเมิน รวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล รายงานและผลการประเมิน เพื่อที่จะนำผลที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร จากขั้นตอนการประเมิน นักการศึกษาได้พัฒนารูปแบบการประเมินไว้หลายรูปแบบเป็นต้นว่า รูปแบบการประเมินหลักสูตรที่สร้างเสร็จใหม่ ๆ ซึ่งเป็นการประเมินผลก่อนการนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตรในระหว่างหรือหลังการใช้หลักสูตร ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่สามารถนำแนวคิดในการประเมินผลหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมได้ (สุนีย์, 2546ก)

จากการศึกษาครั้งนี้ จะเป็นการศึกษาในลักษณะของการประเมินผลหลักสูตรหลังการใช้หลักสูตร เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และตรงตามความต้องการของผู้เรียนและตลาดแรงงานต่อไป

ข้อคิดในการพัฒนาหลักสูตร

วิชัย (2535: 37) และสุนีย์ (2546ก: 162) ได้กล่าวถึงข้อคิดในการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การพัฒนาหลักสูตรต้องคำนึงถึงองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความต้องการของสังคมในแง่ฝ่ายผู้ใช้ผลผลิต ความก้าวหน้าทางวิชาการ ความต้องการของสังคมและสิ่งแวดล้อม ความสอดคล้องของเนื้อหาและสิ่งแวดล้อม และการเปลี่ยนแปลงสภาพเศรษฐกิจและสังคม

2. การดำเนินงานในการพัฒนาหลักสูตรต้องกระทำให้ครบ 5 ขั้นตอน คือการกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การเลือกและการจัดเนื้อหาวิชาและประสบการณ์ การนำหลักสูตรไปใช้ การประเมินผลหลักสูตร และการปรับปรุงหลักสูตร

3. หลักสูตรที่ดีต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับ การบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน วิธีสอนและคุณสมบัติผู้สอน สถานที่ สื่อการเรียนการสอน และหนังสือหรือตำราเรียน

4. ต้องมีการประชุมสัมมนาปรึกษาหารือ ร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งฝ่ายผลิตและฝ่ายใช้ เป็นครั้งคราวไปทั้งนี้เพื่อปรับปรุงหลักสูตรให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

ผลที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตร

สุนีย์ (2546: 161) ได้กล่าวถึง ผลที่ได้จากการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. เป็นการพัฒนาของชาติให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางไว้ เพื่อให้การศึกษาของชาติเป็นการศึกษาพัฒนาผู้เรียนให้สอดคล้องกับความจริงของสังคมและของโลก
2. เป็นการพัฒนาระบบการศึกษาให้เจริญก้าวหน้าทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก
3. เพื่อให้ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจและความสามารถในการพัฒนาการเรียนการสอนให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษา
4. เพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักที่ตั้งไว้คือ มุ่งให้เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนดังต่อไปนี้
 - 4.1 มีความสามารถในทักษะในด้านต่าง ๆ
 - 4.2 มีความรู้เพียงพอที่จะศึกษาในระดับสูงขึ้นไปได้
 - 4.3 ประพฤติตนเป็นพลเมืองดีของสังคม
 - 4.4 มีจิตใจและร่างกายที่แข็งแรงสมบูรณ์
 - 4.5 มีความเข้าใจและรักษาความงามตามธรรมชาติ
 - 4.6 มีวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีงาม
 - 4.7 มีความสนใจและเชี่ยวชาญในด้านใดด้านหนึ่งเป็นพิเศษ
 - 4.8 มีความสามารถในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างเหมาะสม

4.9 มีความสามารถในการแก้ปัญหาในชีวิต และในสังคมได้

การพัฒนาหลักสูตรเป็นกิจกรรมที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตลอดเวลาที่สภาพสังคมเปลี่ยนแปลงไป ดังนั้นการจัดการศึกษาให้ตอบสนองความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงจึงเป็นสิ่งจำเป็น และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรในลักษณะของการพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งสำคัญ (สุนีย์, 2546ก)

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน หมายถึง การนำความรู้และทักษะที่สำคัญในการจัดการครัวและภัตตาคาร ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จ ซึ่งแยกออกเป็น 3 ด้าน คือ ทางด้านวิชาการ ครอบคลุมวิทยาการและเทคโนโลยี ภาษา การวิจัย ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ

ด้านวิชาการ

เสริมศรี, สุรพล และสุนทร (2544) ได้กล่าวไว้ว่า ภารกิจของมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษา คือ การพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะทางวิชาการ และมีศักยภาพในการปฏิบัติงานอาชีพ ซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (วิทยาลัยดุสิตธานี, 2545) ที่ระบุไว้ว่า มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางวิชาการ ครอบคลุมทางด้านวิทยาการและเทคโนโลยี ภาษา และการวิจัย

จากผลการศึกษาของ อมรรัตน์ (2548) เรื่องทฤษฎีสู่การปฏิบัติ: หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ระดับอุดมศึกษาที่มุ่งหวัง พบว่า เกณฑ์การพิจารณาบุคคลเข้าปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถทางวิชาการ เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ พบว่า ธุรกิจการผลิต / จำหน่าย ต้องการบุคคลที่มีความสามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้มากที่สุด มีทักษะทางด้านการปฏิบัติงานดี และมีความคิดสร้างสรรค์ทางวิชาชีพ ส่วนธุรกิจสถานศึกษาต้องการบุคคลที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ทันข่าวสารเหตุการณ์ในวงการวิชาชีพมากที่สุด มีความสามารถประยุกต์ความรู้ทางทฤษฎีสู่การปฏิบัติได้ และรู้จักพัฒนางานให้ทันสมัยอยู่เสมอ ส่วนธุรกิจบริการต้องการบุคคลที่มีทักษะทางด้านการปฏิบัติงานดี มีความคิดสร้างสรรค์ทางวิชาชีพ และรู้จักพัฒนางานให้ทันสมัยอยู่เสมอ มีความต้องการในระดับมาก

ดังนั้น บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะต้องมีความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการเพื่อนำความรู้ที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และพัฒนาตนเองเพื่อความเจริญก้าวหน้าในอนาคต และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงานต่อไป ซึ่งความรู้ความสามารถทางด้านวิชาการ แยกเป็น 3 ด้าน คือ วิทยาการและเทคโนโลยี ภาษา และการวิจัย

1. วิทยาการและเทคโนโลยี

จรัส และคณะ (2540: 326) กล่าวว่า ในปัจจุบันเทคโนโลยีสารสนเทศได้ก้าวหน้าจนข้อมูลข่าวสารสามารถสื่อสารข้ามโลกได้ในพริบตา ผู้ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นประโยชน์ได้มาก ก็สามารถก้าวหน้าไปได้มากกว่า ซึ่งทำให้ประเทศด้อยพัฒนาต้องเร่งการพัฒนาให้รีบก้าวไปโดยเร็วจนสามารถก้าวทันได้ ทั้งนี้ต้องอาศัยการลงทุนในส่วนของ Hardware และ Software แต่ที่สำคัญที่สุดคือการลงทุนในการพัฒนาคนและสมองของคนให้สามารถไล่ให้ทันและก้าวกระโดดต่อไปได้ ซึ่งสอดคล้องกับ วิชัย (2543: 8) ที่กล่าวว่า ความเจริญทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเป็นไปได้อย่างรวดเร็วจึงทำให้มีอิทธิพลและส่งผลกระทบต่อสังคมในยุคข้อมูลข่าวสารกลายเป็นสังคมของการเรียนรู้ในยุคโลกไร้พรมแดน การติดต่อสื่อสารของบุคคลจะได้รับอิทธิพลของเทคโนโลยีการสื่อสารมาพร้อมกับความคิด ค่านิยม และการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัวซึ่งได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินชีวิตของบุคคลในสังคมปัจจุบัน

นอกจากนี้ อดุลย์ (2541ก) กล่าวว่า การสร้างเสริมศักยภาพให้แก่ศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในยุคปัจจุบันจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องพัฒนาให้นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษามีความรู้ความสามารถในเรื่องคอมพิวเตอร์สารสนเทศในรูปแบบใหม่ ซึ่งผู้ที่เป็นมหาบัณฑิตทุกคนในยุคโลกาภิวัตน์มีความจำเป็นจะต้องรู้เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้เป็นอย่างดี สามารถที่จะติดต่อส่งและรับข้อมูลข่าวสารทาง Electronic Mail สามารถค้นข้อมูลนานาชาติผ่านอินเทอร์เน็ตและ World Wide Web สามารถใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ในการพิมพ์ ในการทำสถิติ ในการนำเสนอผลงานได้เป็นอย่างดี

จากการศึกษาของ อภริดี (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิตประเมินสอดคล้องกันว่ามหาบัณฑิตมีความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์อยู่ในระดับปานกลางทุกประเด็น ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความต้องการที่ผู้บังคับบัญชาต้องการมหาบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทางด้านเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์

จากผลการศึกษาของ หยกฟ้า (2545) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านคอมพิวเตอร์ พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า โดยรวมมหาบัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถด้านคอมพิวเตอร์ในระดับปานกลาง โดยทั้งมหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้นมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า การใช้ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านนี้ยังอยู่ในระดับที่ควรต้องได้รับการพัฒนา โดยเฉพาะการใช้โปรแกรมปฏิบัติการพื้นฐาน Window และการใช้โปรแกรมพิมพ์ข้อความทั่วไป (Word Processing)

ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่หน่วยงานต่าง ๆ ต้องการนอกจากวิชาการและเทคโนโลยี และคอมพิวเตอร์ คือ ความสามารถทางภาษาเพื่อใช้สื่อสารในการปฏิบัติงาน การประสานงานกันในหน่วยงานและระหว่างหน่วยงาน

2. ภาษา

อดุลย์ (2541ข) กล่าวว่า บุคคลที่สำเร็จการศึกษาในระดับมหาบัณฑิตนั้น มีโอกาสสูงในการที่จะได้งานในสถานที่ที่มีวัฒนธรรมต่างจากวัฒนธรรมไทย ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องรู้ภาษาที่เป็นภาษากลาง เพื่อสามารถสื่อสารหรือติดต่อกับบุคคลในวัฒนธรรมอื่น ซึ่งบุคคลภายนอกคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษานั้น มีความรู้ความสามารถที่จะติดต่อกับนานาชาติได้ โดยผ่านภาษาสากล เช่น ภาษาอังกฤษ ซึ่งในปัจจุบันถือได้ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นและไม่สามารถจะหลีกเลี่ยงได้ในยุคโลกาภิวัตน์ ที่มีสภาพไร้พรมแดน จะต้องมีการติดต่อกับต่างประเทศในการทำงาน

จากการรายงานผลการวิจัยของทบวงมหาวิทยาลัย (2532) ที่ศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาตลาดแรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม พบว่า ตลาดแรงงานต้องการผู้มีความรู้ภาษาต่างประเทศ บัณฑิตผู้ใดมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นอย่างดีจะได้รับการคัดเลือกเข้าปฏิบัติงานในระดับสูง และผลการศึกษาของ อภินันท์ (2544) ที่ศึกษาเรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาเกษตรศาสตร์ศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ยังพบว่า มหาบัณฑิต และผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิต มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า มหาบัณฑิตมีความรู้ความสามารถด้านภาษาอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาด้านย่อย พบว่า ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาบัณฑิตประเมินมหาบัณฑิตว่ามีความรู้ความสามารถในการอ่าน และการเขียนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมาก

ผลการศึกษาของ กรทิพย์ (2542) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ การพิจารณารับนักคหกรรมศาสตร์เข้าทำงานโดยผู้บริหารของหน่วยงานเอกชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณสมบัติวิชาการด้านภาษาต่างประเทศ ผู้บริหารพิจารณารับเข้าทำงานในระดับมากเป็นส่วนใหญ่ คือ สามารถสนทนาภาษาอังกฤษทั่วไปในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ความรู้ ความสามารถภาษาอังกฤษเป็นส่วนสำคัญที่ผู้ประกอบการให้ความสำคัญ

นอกจากนี้ อมรรัตน์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ทฤษฎีผู้การปฏิบัติ: หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ระดับอุดมศึกษาที่มุ่งหวัง พบว่า เกณฑ์การพิจารณารับบุคคลเข้าปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ด้านความรู้ความสามารถพิเศษ เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ พบว่า ความรู้ความสามารถที่เป็นที่ต้องการในระดับมาก 3 อันดับแรก คือ ธุรกิจการผลิต / จำหน่าย ต้องการบุคคลที่ใช้ภาษาไทยได้ดี มีความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะทำ มีวิจรณ์ญาณและมีความสามารถในการแก้ปัญหา ส่วนธุรกิจสถานศึกษาต้องการบุคคลที่ใช้ภาษาไทยได้ดี สามารถนำหลักจิตวิทยามาใช้ในการทำงานได้ และสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะทำ ส่วนธุรกิจบริการต้องการบุคคลที่ใช้ภาษาไทยได้ดี มีวิจรณ์ญาณและมีความสามารถในการแก้ปัญหา และมีความสามารถสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจในสิ่งที่กำลังจะทำ

3. การวิจัย

จรัส (2545) ได้กล่าวถึงบทบาทของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การสร้างความรู้ เป็นเป้าหมายเบื้องต้นของการวิจัย ที่มีผลผลิตเป็นความรู้ใหม่ ทั้งที่เป็นความรู้สากล และความรู้เฉพาะกรณี อันเป็นประโยชน์เพื่อประกอบเป็นฐานความรู้ (การวิจัยพื้นฐาน) หรือเป็นบันไดไปสู่การสร้างนวัตกรรม ตลอดจนสร้างความสามารถในการแข่งขัน การศึกษาจึงสร้างคนที่มีความรู้ สามารถสร้างความรู้ใหม่ได้ ทำให้สามารถแก้ปัญหของตน และการทำงานได้ ตลอดจนสร้างความสามารถในการแข่งขันของตน ของงานและของชาติ

2. การวิจัยสร้างคุณลักษณะของคน การวิจัยใช้ในการสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิต เช่น วิจรณ์ญาณ การใช้เหตุผล นวัตกรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความใจกว้าง รับฟังผู้อื่น และปรับเปลี่ยนได้ การสื่อสารทางวิชาการ ตลอดจนจรรยาบรรณทางวิชาการ

3. การวิจัยสร้างความสามารถจัดการความรู้ การวิจัยเป็นเครื่องมือในการเข้าถึงความรู้เพื่อจัดการกับความรู้ที่มีมาก และเปลี่ยนอย่างรวดเร็วในสังคมความรู้ โดยสามารถประเมินความเชื่อถือได้ ความคุ้มค่า แล้วสามารถปรับให้อยู่ในรูปแบบที่เหมาะสมสำหรับใช้และใช้ได้ง่าย กระบวนการเหล่านี้ต้องอาศัยกระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือ การที่จะบอกว่าข้อมูลใดเชื่อถือและใช้การได้หรือไม่ ต้องดูว่าวิธีและกระบวนการวิจัยที่สร้างข้อมูลนั้นว่าถูกต้องตามวิธีวิทยาการวิจัยหรือไม่ ส่วนการปรับความรู้เพื่อใช้ ต้องอยู่ในขอบเขตความถูกต้องของการวิจัยต่าง ๆ ในเรื่องนั้น ๆ

4. การวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างพลัง ผู้ที่รู้จักตนเอง และสามารถจัดการกับตนเองและสิ่งแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง ย่อมมีพลังสามารถยืนหยัดด้วยตนเองได้อย่างอิสระ การวิจัยเป็นกระบวนการที่ผู้วิจัยต้องคิด กระทำ และสื่อสารอย่างเป็นระบบ โดยใช้ปัญญาเป็นฐาน อันนับเป็นการสร้างคุณลักษณะระดับสูงของการเป็นนักวิชาการ

ในการที่จะเป็นนักวิจัยที่ดีนั้น จะต้องมีคุณลักษณะหลายประการ ได้แก่ ความเป็นผู้ชอบสงสัย ไม่เชื่อง่าย ความเป็นผู้มีวิจรรณญาณ สามารถเลือกเชื่อได้อย่างถูกต้อง ความเป็นผู้มีใจกว้าง สามารถรับฟังข้อมูล และเหตุผลใหม่ และยอมเปลี่ยนความคิด ความเชื่อได้ ความเป็นผู้มีความซื่อสัตย์ สุจริตทั้งในการสังเกต การบันทึก การบอกเล่า สื่อสาร และการคิด การมีความสุขจากการได้ค้นพบ (จรัส, 2545) ซึ่งคุณสมบัตินี้ เป็นคุณสมบัตินี้พึงประสงค์สำหรับบัณฑิต และการวิจัยเป็นเครื่องมือในการสร้างคุณลักษณะดังกล่าวนี้

นอกจากนี้ จรัส (2545) ยังได้กล่าวไว้อีกว่า กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือในการศึกษาเครื่องมือหนึ่งที่สามารถสร้างคุณลักษณะหลายอย่างที่พึงประสงค์ การศึกษาจึงต้องใช้การวิจัยเป็นวิถีชีวิต ปรับเปลี่ยนจากฐานความเชื่อ ไปเป็นฐานสติปัญญาที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและเหตุผล มีวิจรรณญาณ วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ และเกิดนวัตกรรมได้ ขั้นตอนต่าง ๆ ของกระบวนการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นการเข้าถึงความรู้ การประเมินความเชื่อได้ การตีค่า การปรับรูปแบบเพื่อนำไปใช้ได้ ตลอดจนสร้างพลัง ความเป็นอิสระทางความคิด และเป็นตัวของตัวเอง ย่อมนำมาใช้เป็นเครื่องมือของการศึกษาได้ทั้งสิ้น การวิจัยจึงเป็นคุณลักษณะขั้นพื้นฐานของบัณฑิต ที่จะนำไปใช้ได้ในการดำรงชีวิต และดำรงความเป็นบัณฑิตไปได้ตลอดชีวิต

จากผลการศึกษาของ หยกฟ้า (2545) เรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า มหาบัณฑิตและ

ผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโดยรวมมหาบัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถด้านวิจัยในระดับมาก โดยเฉพาะความรู้ความสามารถเกี่ยวกับการยึดหลักศีลธรรมจรรยาในการทำวิจัย การทำวิจัยโดยใช้กระบวนการที่ถูกต้องเชื่อถือได้ และการศึกษาค้นคว้าสิ่งใหม่ ๆ เพื่อพัฒนางาน การศึกษาผู้ใหญ่ และมีบางประเด็นที่มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ระบุว่ามหาบัณฑิตบางส่วนไม่ได้นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน คือ การใช้รูปแบบการวิจัยที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนผู้ใหญ่ และการแก้ปัญหาการทำงานโดยใช้การวิจัย

ด้านวิชาชีพ

คุณลักษณะด้านวิชาชีพ (Occupational – Related Characteristic) หมายถึง ลักษณะความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และทักษะที่สามารถคาดคะเนได้ตามความต้องการ เพื่อที่จะใช้ในการทำงานตามตำแหน่งหน้าที่ และความรับผิดชอบเพื่อให้งานนั้นบรรลุผลสำเร็จ (วาริ, 2544) โดยมีนักการศึกษา ได้แก่ Whitfield และ Hoover (1986 : 304) Schmidt (1987 : 43-52) The Culinary Institute of America (2002) กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2540 : 82) และอบเชย (2546) ได้กล่าวไว้ สอดคล้องกันว่า คุณลักษณะด้านวิชาชีพของพนักงานผู้ปฏิบัติงานครัวควรประกอบด้วยคุณลักษณะ ดังนี้

1. มีความชำนาญเกี่ยวกับงานในหน้าที่
2. มีทักษะเพียงพอที่จะประกอบอาชีพเฉพาะทาง และมีทักษะพื้นฐานเพียงพอที่จะปรับเปลี่ยนเมื่อเทคโนโลยีเปลี่ยนแปลงได้
3. สามารถประกอบสัมมาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งการเป็นลูกจ้างและการประกอบอาชีพอิสระ
4. สามารถพัฒนาสัมมนาชีพจนสามารถแข่งขันกับตลาดโลกได้
5. สามารถพัฒนาอาชีพในท้องถิ่นเพื่อเป็นการลดช่องว่างของรายได้ระหว่างคนในเมืองและชนบทและช่วยให้คนไม่ทิ้งท้องถิ่น
6. ระมัดระวังในการทำงานไม่ให้รบกวนผู้อื่น
7. มีความสามารถทำงานหนักและยืนทำงานเป็นเวลานาน ๆ ได้
8. สามารถปรุงอาหารและชิมรสชาติอาหารได้ดี
9. สามารถแสดงสาธิตการปรุงอาหารได้
10. มีความสามารถทางศิลปะ

11. มีความสามารถในการจัดซื้ออาหารได้
12. มีความสามารถในการคิดตำรับอาหารใหม่ ๆ ได้
13. รู้จักเครื่องปรุงที่ใช้ในการประกอบอาหาร
14. สามารถจัดทำรายการอาหารได้
15. ควบคุมและกำหนดต้นทุนอาหารได้
16. รู้จักการใช้เครื่อง และอุปกรณ์ต่าง ๆ
17. สามารถเตรียมอาหาร วัตถุดิบ และเครื่องปรุงได้
18. สามารถกำหนดรายการอาหารได้

นอกจากนี้ ภาควิชาการจัดการครัวและภัตตาคาร (2548) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะของพ่อครัว ว่าควรมีความสามารถในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ ทำงานร่วมกับเพื่อนร่วมงานได้ ดูแลด้านต้นทุน วางแผนการทำงานรวมถึงการกำหนดรายการอาหารได้ สามารถสั่งสินค้าเพื่อนำมาประกอบการ และดูแลด้านเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับการทำงานให้อยู่ในระบบ ในทำนองเดียวกัน สุรัชย์ และ มัณฑนา (2546) ได้กล่าวถึง คุณลักษณะสำคัญของผู้ประกอบการ ไว้ดังนี้ มีเจตคติที่ดีต่อการประกอบอาหาร เป็นคนรักความสะอาด มีความสามารถด้านการวางแผน การจัดการ การปรุงอาหาร ทำอาหารโดยคำนึงถึงคุณภาพของอาหารทุกจาน ฝึกฝนทำบ่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ มีความขยันที่จะดูแลพื้นที่ครัวให้สะอาดอยู่เสมอ มีความรู้ในการประกอบอาหารและสารปรุงแต่งอาหาร มีวินัย มีกาลเทศะ และมีจริยธรรมในการประกอบอาหาร

นอกจากนี้ กระทรวงสาธารณสุข (2545) ได้กล่าวถึง คุณสมบัติของผู้ประกอบการ ไว้ สอดคล้องกันดังนี้

1. ต้องมีความรู้ และความสามารถในการประกอบอาหารเฉพาะอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่าง เช่น อาหารไทย อาหารนานาชาติ การทำขนม หรือของหวาน
2. มีใจรักการทำอาหาร และการบริการ
3. มีความอดทน สามารถทำงานได้ใด้สภาวะความกดดันตามความต้องการของลูกค้า
4. ร่างกายมีสุขภาพแข็งแรง
5. เป็นคนใจกว้าง สามารถยอมรับคำติชมจากลูกค้าได้ พยายามแสวงหาความรู้และประสบการณ์ให้มากขึ้น
6. เป็นคนมีไหวพริบในการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า

7. ชื่อสัตว์ ขยัน และรักความสะอาด

ทั้งนี้มีการวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะดังกล่าวคือ ผลการศึกษาของ วารี (2544) ที่ศึกษาเรื่อง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงานผู้ปฏิบัติงานครัวโรงแรมในกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านทักษะวิชาชีพ บุคลากรโรงแรมในกรุงเทพมหานครมีความคิดเห็น เกี่ยวกับคุณลักษณะด้านทักษะวิชาชีพในระดับเห็นด้วยมากกว่า ควรมีความสามารถประกอบอาหาร ได้อย่างถูกสุขอนามัย จัดเก็บวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร ได้อย่างถูกต้อง เลือก ตรวจสอบทำ ความสะอาดวัตถุดิบที่ใช้ในการประกอบอาหาร ได้อย่างถูกต้อง และสามารถใช้อุปกรณ์และเครื่องใช้ ในครัวอย่างปลอดภัย นอกจากนี้ยังพบว่าบุคลากรโรงแรมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง คือ สามารถใช้เทคนิคการประกอบอาหาร ได้อย่างถูกต้อง สามารถตกแต่งอาหารไทยและอาหาร นานาชาติได้ด้วยความประณีตและทันสมัย สามารถออกแบบรายการอาหารที่เป็นมาตรฐานได้ และสามารถสาธิตการปรุงอาหารไทยและอาหารนานาชาติได้

ด้านบุคลิกภาพ

บุคลิกภาพ (Personality) คือ ลักษณะ โดยส่วนรวมของแต่ละบุคคล ทั้งลักษณะภายนอก ภายใน และปัจจัยต่างๆ อันมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น (สถิต, 2540) ซึ่งสอดคล้องกับ ศรี เรือน (2546) ที่กล่าวว่า บุคลิกภาพคือลักษณะเฉพาะตัวของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและ ส่วนภายใน ส่วนภายนอก คือ ส่วนที่มองเห็นชัดเจน เช่น รูปร่าง หน้าตา กิริยามารยาท การแต่งตัว วิธีการพูดจา การนั่ง การยืน ฯลฯ และส่วนภายใน คือ ส่วนที่มองเห็นได้ยาก แต่อาจทราบได้โดยการ อนุมาน เช่น สติปัญญา ความถนัด ความสนใจ ลักษณะอารมณ์ประจำตัว ความใฝ่ฝันปรารถนา ปรัชญาชีวิต ค่านิยม ฯลฯ ลักษณะของบุคลิกภาพไม่สามารถแยกเป็นส่วน ๆ ออกจากกันโดยเด็ดขาด ทุก ๆ ลักษณะของบุคลิกภาพต่างมีความสัมพันธ์ ต่อกันและกัน และมีผลกระทบต่อกันเป็นประจวบ ถูกโยงบุคลิกภาพของมนุษย์ถูกหล่อหลอมและประสานด้วยพันธุกรรม วัฒนธรรม และการเรียนรู้

จากความหมายของบุคลิกภาพ ดังกล่าว สรุปได้ว่าบุคลิกภาพหมายถึง ลักษณะเฉพาะตัว ของบุคคลในด้านต่าง ๆ ทั้งส่วนภายนอกและส่วนภายใน บุคลิกภาพของมนุษย์ไม่ว่าด้านใด ๆ เป็น สิ่งที่ไม่ตายตัว เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเทศะ การเรียนรู้ และสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัฒนธรรม ซึ่งมีทั้ง ลักษณะเฉพาะตัวบุคคลและลักษณะสากล ซึ่งเกิดจาก การถูกหล่อหลอมและประสานด้วยพันธุกรรม

วัฒนธรรม การเรียนรู้ วิธีปรับตัวของบุคคลและสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ซึ่งสามารถแบ่งบุคลิกภาพเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ดังนี้

1. บุคลิกภาพทางกาย เป็นการกระทำหรือการแสดงออกทางพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นภาพที่มองเห็นในสายตาของผู้อื่น ซึ่ง อาทร (2531) มัย (2537) สถิต (2540) และกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2540) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่า คุณลักษณะบุคลิกภาพทางกายของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงานครัว ที่ตลาดแรงงานต้องการควรประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้ กิริยาสุภาพเรียบร้อย เหมาะสมกับตำแหน่ง หน้าที่ ร่าเริงแจ่มใส พุดจาไพเราะ พุดจาถูกต้องชัดเจน แต่งกายเหมาะสมถูกกาลเทศะ และถูกต้องตามระเบียบ วางตัวเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ มีอหิยาศัยไมตรีที่ดีกับผู้อื่น มนุษย์สัมพันธ์ดี สุขภาพแข็งแรง รักษากลิ่นตัวและกลิ่นปาก มีอารมณ์ขัน กระฉับกระเฉงว่องไว กระตือรือร้นในการทำกิจกรรม และควบคุมอารมณ์ได้

2. บุคลิกภาพทางใจ เป็นลักษณะการแสดงออกทางพฤติกรรมด้านนิสัย เจตคติ ค่านิยม ความเชื่อ ความรู้สึก จริยธรรมและคุณธรรมซึ่งเป็นลักษณะนามธรรมซึ่ง อาทร (2531) มัย (2537) สถิต (2540) และกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา (2540) ได้กล่าวไว้สอดคล้องกันว่าคุณลักษณะ บุคลิกภาพทางใจ ประกอบด้วยคุณลักษณะดังนี้ มีความรับผิดชอบ มีระเบียบวินัย ปฏิบัติตามกฎระเบียบ มีความอดทนอดกลั้น ระมัดระวัง ความไม่เห็นแก่ตัว มีน้ำใจและจริงใจ ซื่อสัตย์สุจริต มีเจตคติที่ดีต่องาน ความเป็นมิตร เชื้อมั่นในตนเอง กล้าหาญ ยุติธรรม ตรงต่อเวลา รอบคอบ มีคุณพิณิจสามัญสำนึก มีความขยันหมั่นเพียร มีความสามารถในการเรียนรู้ ความเข้าใจงาน ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างราบรื่น เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ และมีความสามัคคีในหมู่คณะ หรือองค์กร

การทำงานในหน่วยงานต่าง ๆ นั้น บุคลิกภาพถือได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญ และผู้ที่สามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเหมาะสม ย่อมจะทำให้ตนเองประสบผลสำเร็จในการทำงาน และเป็นที่พึงประสงค์ของหน่วยงาน และตลาดแรงงานอีกด้วย ทั้งนี้งานวิจัยเกี่ยวกับคุณลักษณะทางบุคลิกภาพของผู้ปฏิบัติงาน ดังนี้

จากผลการศึกษาของ อภิรดี (2544) เรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิต สาขาคุณธรรมศาสตรศึกษา มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ พบว่า คุณลักษณะที่ใช้ในการทำงานด้านบุคลิกภาพ ผู้บังคับบัญชาประเมิน มหาบัณฑิตมีความรู้ความสามารถมาก คือ ความมีน้ำใจ

ให้ความช่วยเหลือเอื้อเฟื้อแก่ผู้ร่วมงาน กิริยาเหมาะสมกับอาชีพ สุภาพอ่อนน้อม จริงใจให้เกียรติผู้อื่น ความกระตือรือร้นในการทำงาน

นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ วารี (2544) เรื่องคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของพนักงาน ผู้ปฏิบัติงานครัวโรงแรมในกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพทางกาย บุคลากรโรงแรมในกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่เห็นด้วยในระดับมากกว่า ควรมีความสุขร่างกาย แข็งแรง รักษาความสะอาดร่างกายอยู่เสมอ มีความกระตือรือร้นในการทำงาน แต่งกายเหมาะสมและ ถูกต้องตามระเบียบ มีความคล่องแคล่วว่องไวในการทำงาน และมีท่าทางสง่าผ่าเผย และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์ด้านบุคลิกภาพทางจิตใจและอารมณ์ บุคลากรโรงแรมในกรุงเทพมหานครส่วนใหญ่ เห็นด้วยในระดับมากกว่า ควรมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต ตรงต่อเวลา ขยันหมั่นเพียร มีความ สามัคคีในระหว่างผู้ร่วมงาน มีเจตคติที่ดีต่องาน มีความอดทน และอดกลั้น มีระเบียบวินัย มีความ ละเอียดรอบคอบและเอาใจใส่ต่องาน มีความเชื่อมั่นในตนเอง ปรับตัวเข้ากับผู้อื่นได้ มีน้ำใจและ จริงใจ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และเสียสละ ควบคุมอารมณ์ได้ ร่าเริงแจ่มใส และมีอารมณ์ขัน

จากผลการศึกษาของ หยกฟ้า (2545) เรื่อง ความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของ มหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ด้านบุคลิกภาพทางกาย พบว่า มหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่าโดยรวมมหาบัณฑิตใช้ความรู้ ความสามารถด้านบุคลิกภาพทางกายในระดับมาก ได้แก่ การแต่งกายสะอาดเรียบร้อยเหมาะสมกับ กาลเทศะ กระตือรือร้นในการทำงาน ยิ้มแย้ม แจ่มใส เป็นกันเอง กระฉับกระเฉงว่องไว ส่วนด้าน บุคลิกภาพทางใจ จากการศึกษา พบว่ามหาบัณฑิตและผู้บังคับบัญชาชั้นต้น มีความคิดเห็นสอดคล้อง กันว่าโดยรวมมหาบัณฑิตใช้ความรู้ความสามารถด้านบุคลิกภาพทางใจในระดับมาก ได้แก่ การมี ความซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น เสียสละในการทำงานเพื่อส่วนรวม มีคุณธรรม ทำงานร่วมกับผู้อื่น ได้

ผลการศึกษาของ อมรรัตน์ (2548) เรื่องทฤษฎีสู่การปฏิบัติ: หลักสูตรคหกรรมศาสตร์ ระดับอุดมศึกษาที่มุ่งหวัง พบว่า เกณฑ์การพิจารณาบุคคลเข้าปฏิบัติงานของผู้ประกอบการ ด้าน บุคลิกภาพและมนุษยสัมพันธ์ เมื่อพิจารณาแยกตามประเภทธุรกิจของสถานประกอบการ พบว่า ธุรกิจการผลิต / จำหน่าย ต้องการบุคคลที่มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน ขยันอดทน รักในการ ทำงานและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ส่วนธุรกิจสถานศึกษาต้องการบุคคลที่มีจริยธรรม และ คุณธรรม มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ และมีมารยาท รู้กาลเทศะ ส่วนธุรกิจบริการ ต้องการ

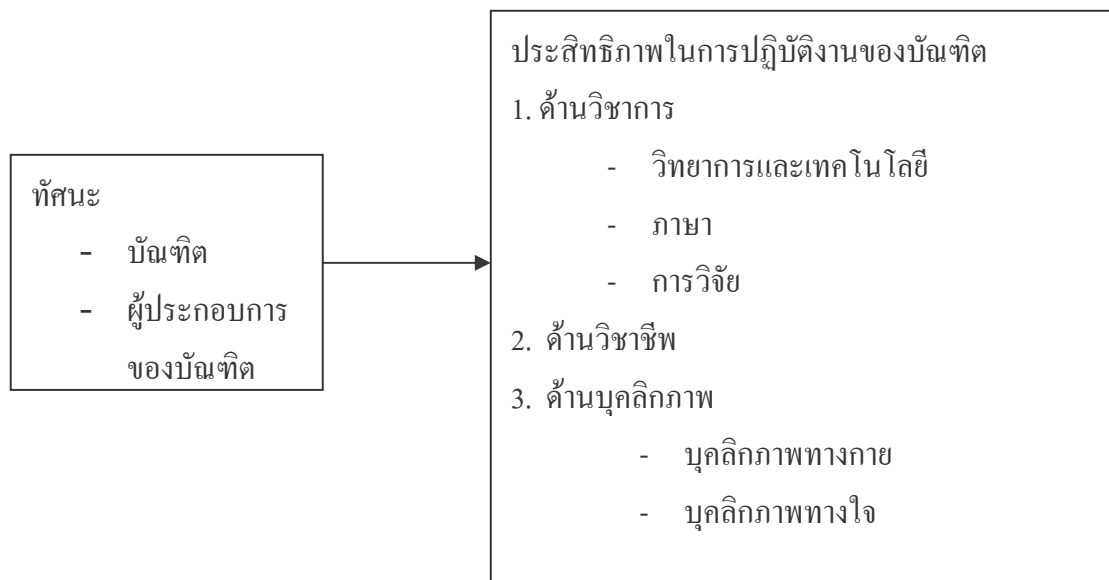
บุคคลที่มีวินัยในการปฏิบัติงาน มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน และมีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่ ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น

สมมติฐานการวิจัย

ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบัณฑิต สาขาการจัดการครัวและภัตตาคาร วิทยาลัยดุสิตธานี ในด้านวิชาการ ด้านวิชาชีพ และด้านบุคลิกภาพ ในทัศนะของบัณฑิต กับ ผู้ประกอบการของบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

1. บัณฑิตและผู้ประกอบการของบัณฑิต มีทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาการของบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน
2. บัณฑิตและผู้ประกอบการของบัณฑิต มีทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพของบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน
3. บัณฑิตและผู้ประกอบการของบัณฑิต มีทัศนะเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านบุคลิกภาพของบัณฑิต ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดการวิจัย